

IRODA AZIMOVA

**MAXSUS FANLARNI
O‘QITISH METODIKASI**

Til ta’limiga oid fanlar moduli

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY
VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA DAVLAT UNIVERSITETI**

IRODA AZIMOVA ALISHEROVNA

**MAXSUS FANLARNI
O'QITISH METODIKASI**

(Til ta'limiga oid fanlar moduli)

Uslubiy qo'llanma

**«HILOL-NASHR»
TOSHKENT
2020**

UOK 378.016:81
KBK 74.58.81.1
A 37

Mazkur uslubiy qo'llanma oliy ta'limning magistratura bosqichi filologiya yo'nalishlarida o'tiladigan "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fani doirasida til ta'limiga oid fanlarni o'qitishning nazariy asoslari va amaliy tatbiqiga doir masalalarni qamrab oladi. Uslubiy qo'llanmada zarur nazariy ma'lumotlar va magistrantlarni ushbu fanga oid kerakli bilim, ko'nikma va malakalarni egallashi uchun topshiriqlar yuzasidan tavsiyalar berilgan.

Uslubiy qo'llanma Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetining o'quv-uslubiy kengashi tomonidan nashrga tavsiya etilgan (2-sonli majlis qarori, 2020-yil 24-sentabr).

Taqrizchilar:

M. Abdurahmonova, filologiya fanlari nomzodi, dotsent
Klara Mavlonova, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

A 37 **Azimova, Iroda Alisherovna**
Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi (til ta'limi)
— T.: «Hilol-Nashr», 2020. — 96 b.
UOK 378.016:81
KBK 74.58.81.1

© Iroda Azimova Alisherovna
© «HILOL-NASHR» nashriyoti, 2020.

ISBN 978-9943-6459-7-4

KIRISH

“Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi” fani magistratura ga o'qitish jarayonlarini loyihalashtirish, modellashtirish, integrativ ta'lim tizimini tashkil etish, mazkur sohada ta'dqiqotlar olib borish, ta'lim bosqichlarida olib boriladigan ilmiy-metodik hamda pedagogik ish turlari, badiiy asarni tahlil qilishga oid metodik yondashuvlar, yetakchi tamoyillar, shuningdek, bo'lg'usi til va adabiyot o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirishga yordam beradi.

Fanni o'qitishdan maqsad – ta'limning turli bosqichlarida til va adabiyot turkumidagi fanlar mohiyatini hamda ularni o'qitishdagi o'ziga xosliklarni o'rganishdan iborat.

Fanni o'qitishning vazifasi – magistrarga ta'limning turli bosqichlarida adabiyot fanlarining eng muhim ilmiy-nazariy asoslari; badiiy asar tahliliga bo'lgan yondashuvlarning turlari va mohiyatini; turli xildagi adabiyot fanlarining ilmiy-nazariy, badiiy-estetik imkoniyatlarini ta'lim-tarbiya jarayoniga yo'naltirish metodikasini o'rgatishdan iborat.

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar. Fan bo'yicha magistrning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi.
Magistrant.

– mazkur o'quv predmetining nazariy asoslarini; til o'qitish nazariyalarini; metod va postmetod tushunchalarini, postmetod ta'lim tamoyillarini, til o'qitish strategiyalarini bilishi, til o'qitish jarayoniga ta'sir etuvchi tashqi va ichki omillari haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak;

– magistrant olingan nazariy bilimlari asosida til ta'limini rejalashtirish, samarali dars tashkil etish, o'quvchining bilim va ko'nikmalarini adekvat baholay olishi va unga mos ravishda o'qitish strategiyalarini tanlashni bilishi va ulardan foydalana olishi;

- magistrant ta'limning turli bosqichlarida mazkur fan yuzasidan namunali dars o'tish, turli tadbirlarni o'tkaza olish, zamon talabidagi darslarni tashkil qila olish, shuningdek, ta'limning turli bosqichlarida o'quvchilarning yosh xususiyatlariga qarab ta'lim-tarbiyaning metod va usullarini amaliyotga tatbiq eta olish hamda til o'qitish nazariyalarini va metodlarini tanqidiy tahlil qila olish, til ta'limi jarayoniga ta'sir etuvchi tashqi va ichki omillarning ta'sirini baholay olish va shu asosda samarali ta'limni rejalashtirish, o'quvchining bilimni adekvat baholash ko'nikmalariga ega bo'lishlari lozim.

Fanning til ta'limi fanlarini o'qitish metodikasiga bag'ishlangan modulida ma'ruza mavzulari quyidagilardan iborat:

Til o'qitish nazariyalari

Til o'qitish metodlarining tanqidiy tahlili

"Postrmetod" ta'lim tushunchasi va uning tamoyillari

O'rganish imkoniyatlari va strategiyalari

Ta'lim aktlari monitoringi

Amaliy mashg'ulot mavzulari quyidagilarni o'z ichiga

oladi:

Til o'qitishga turli nazariy yondashuvlar

Til o'qitish metodlariga tanqidiy yondashuv

Til ta'limi va til standartlari masalasi

Lingvistik bilimni kontekstda berish

MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODIKASI FANINING TIL TA'LIMIGA OID FANLAR MODULI BO'YICHA MA'RUZA MASHG'ULOTLARINI O'TISH

1-MAVZU: TIL O'QITISH NAZARIYALARI

Mazkur mavzu doirasida talabaga til o'qitish va til o'qitish malakasining o'zaro munosabatidagi konsepsiyalar haqida ma'lumot beriladi. Ilmiy-tadqiqiy konsepsiya, nazariy-falsafiy konsepsiya, qadriyatlariga asoslangan konsepsiya, badiiy mahorat konsepsiyasi ichiga kiradigan yondashuvlar va ular asosida ishlab chiqilgan metodlar bilan tanishtiriladi.

Til ta'limi nazariyasi haqida so'z yuritish uchun ilmiy adabiyotlarni izlar ekanmiz, bugungi kunda bu mavzuga u qadar ko'p e'tibor berilmayotganiga guvoh bo'lamiz. Buning sababi bir tomondan til ta'limi ham umumiy ta'lim nazariyasining ichida deb qaralishi bo'lsa, ikkinchi tomondan til o'qitish jarayonidan ko'ra til o'zlashtirish jarayoniga nisbatan qiziqishning kuchligidir.

Til o'qitish nazariyalari bo'yicha taniqli olim Jek Richardsning shu mavzuga bag'ishlangan maqolasi asosida so'z yuritamiz¹.

Til o'qitish jarayoniga turli jihatdan yondashish mumkin. Jarayonni to'liq qamrab olish uchun, uning o'ziga xos jihatlarni to'g'ri anglash va to'g'ri baholay olish uchun asos sifatida olinadigan nazariyalar bitta bo'lmasligi tabiiydir. Til ta'limi, boshqacha aytganda, serqirra jarayon bo'lib, ko'plab omillarni o'z ichiga oladi. Ularni mukammal tahlil qilish qilishga intilar ekanmiz, til o'qitish nazariyalari qanday konsepsiyalar asosida yaratilganini tushunishimiz kerak.

¹ Richards, J. (2002) Theories of Teaching in Language Teaching. // *Methodology in Language Teaching*. Cambridge University Press. Pp. 19-26.

Mazkur jarayonning serqirraligi til o'qitish nazariyalarining ham turli konsepsiyalar asosiga qurilishini ta'minlagan. Til o'qitish nazariyalari quyidagi to'rt konsepsiyani o'z ichiga oladi: **ilmiy tadqiqiy konsepsiya, nazariya-falsafiy konsepsiya, qadriyatlariga asoslangan konsepsiya va badiiy-amaliy konsepsiya.**

Ilmiy tadqiqiy konsepsiya tadqiqotlardan kelib chiqadi va tajribaviy tahlil hamda empirik yondashuv bilan asoslanadi. Ilmiy tadqiqiy konsepsiya o'rganishga oid tamoyillar tabiiy, sinalgan modelga rioya qilish hamda yaxshi o'qituvchilar tajribasini qo'llash kabi yondashuvlarni o'z ichiga oladi. O'rganishga oid tamoyillar tabiiy. Ushbu yondashuv o'qitish uchun muhim deb hisoblangan xotira, uzatish, motivatsiya va boshqa omillarni tadqiq qilish asosida ta'limi nazariyasi va tamoyillarini ishlab chiqishni nazarda tutadi.

Ingliz tilini ikkinchi til yoki xorijiy til sifatida o'qitish tajribasida audiolingualizm, topshiriqlar asosida til o'qitish (task based language teaching) kabilar ilmiy tadqiqot natijalarining til o'qitish jarayonida qo'llanishiga misol bo'la oladi.

Audiolingualizm xulq-atvor psixologiyasi bilan bog'liq tadqiqotlar natijasida ishlab chiqilgan. Psixologiya bo'yicha olib borilgan laboratoriya tadqiqotlariga ko'ra, agar ma'lumotni o'zlashtirishda uchta element aniq belgilansa, o'qishni muvaffaqiyatli boshqarish mumkin: xat-ti-harakatni chaqiradigan **stimul**; stimulg javob, stimulg berilgan javobning o'rinli (yoki noo'rin) deb belgilash uchun xizmat qiladigan **mustahkamlash**. Mazkur yondashuv audiolingval metodning shakllanishiga asos bo'lgan. Bunda bu tilni o'rganish lisoniy ko'nikmani shakllantirish sifatida qaralib, unda o'rganilayotgan til qoliplari yodlash uchun beriladi. Til dialog va mashqlar orqali o'rgatiladi.

O'qitish metodologiyasi bo'yicha tadqiqotlar xulosalarini amaliyotga joriy qilishga bo'lgan urinishlarning yana biri

"Vazifaga asoslangan til o'qitish" deb nomlanadi. Bu metodning mohiyati o'rganuvchiga o'rganilayotgan til vositasida buyruq yoki topshiriq berib, uni bajarishni talab qilishdir. Masalan, *dasturni oling, kitobni oching, derazani yoping, o'ringizdan turing* kabi. O'rganuvchi bu topshiriqlarni bajarar ekan o'z ongida qabul qilingan lisoniy ifoda bilan harakat va uning obyektini o'rtasida bog'lanish yaratadi.

Til o'rganish jarayoni muvaffaqiyatli amalga oshishi uchun so'z ma'nolari o'rtasida aloqa o'rnatish talab etiladi. Ma'nolarni o'zaro bog'lash bilan bog'liq bo'lgan topshiriqlar til o'qitish o'quv dasturlarining asosini tashkil qilishi kerak va bu topshiriqlar tilning kommunikativ funksiyalarini amaliyotda qo'llashga imkon beradi.

Sinalgan modelga rioya qilish. Bunda yaxshi ta'lim haqidagi tasavvur avvalgi tadqiqotlar hamda mantiqiy asoslash orqali shakllantiriladi. Ma'lum bir usul dars davomida sinab ko'rib, dars jarayoni va o'quvchilarning natijasi qayd etib boriladi. Natija yaxshi bo'lganda mazkur o'qitish modelini amaliyotga tatbiq etish nazarda tutiladi.

Yaxshi o'qituvchilar tajribasini qo'llash. Mazkur yondashuv yaxshi o'qituvchilarning faoliyatini o'rganishni nazarda tutadi. "Yaxshi o'qituvchi" – bu o'quvchilari standartlashtirilgan yakuniy sinovlarda (bizning ta'lim muhitida bu davlat imtihonlariga to'g'ri keladi) yaxshi natija ko'rsatgan o'qituvchilardir. Yaxshi o'qituvchilar darsini tahlil qilish bo'yicha tadqiqotlar quyidagi uch jihat muhimligini ko'rsatgan:

1. O'qituvchilarning o'qitish maqsadini aniq belgilash qobiliyati va o'quvchilar o'quv topshiriqlarida aniqlikka erishishlari mumkinligiga ishonch.

2. Ta'lim institutlari qo'ngan talablarida hamda darslarni tashkil etishda o'quvchilarga beriladigan vazifalarda ta'lim maqsadining aniq aks etishi.

3. Talabalarining kutilayotgan natijaga jiddiy yondashuvi. O'quv maqsadini aniq belgilash umumiy holatda yakuniy maqsad hamda har bir darsda ko'zda tutilgan maqsad demakdir. Bizda o'rta ta'limda ona tili ta'limi avvalboshdan bolani ona tilini yaxshi o'zlashtirishi, uni turli sharoitlarda to'g'ri qo'llay olishini, bir so'z bilan aytganda, bolaning til qobiliyatini rivojlantirishni maqsad qilib qo'yadi. Biroq so'nggi bir necha o'n yilda ona tilini o'qishdan asosiy maqsad oliy ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarini muvaffaqiyatli topshirish bo'lib qoldi. Shuning uchun ham maktab o'quvchisi ona tili ta'limining yakuniy natijasini belgilab beruvchi davlat imtihonida yoziladigan inshoga emas, oliy ta'lim muassasalariga kirish uchun topshiriladigan muqobil javobli test savollariga jiddiyroq tayyorlandi. Bu yerda ushbu ikkala hal qiluvchi imtihonning bir-biridan farqli ko'nikmalarni tekshirishi ham ahamiyatlidir, ya'ni davlat imtihonida bolaning yozma nutq qobiliyati tekshirilsa, oliy ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarida bolaning, asosan, grammatikaga oid bilimi tekshiriladi. Davlat imtihonining ahamiyati o'rta ta'limni yakunlaganlikka oid hujjat – shahodatnomaga ega bo'lishni hal qilsa, kirish imtihonlari oliy ta'lim olish huquqini beradi. O'rta ta'limni unga jalb etilganlarning deyarli hammasi yakunlash imkoniga ega bo'ladi. Oliy ta'lim olish imkonini esa cheklangan miqdordagi kishiga nasib etadi. Bu o'z navbatida oliy ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarining maktabni bitirish imtihonlaridan muhimroq sanalashini ta'minlaydi.

Natijada, maktabdagi fan o'qituvchilariga nisbatan o'quv markazlaridagi kirish imtihonlariga tayyorlovchi o'qituvchilarning faoliyati jamiyatda yaxshiroq qadrlana boshlanadi, chunki maktab ta'limining maqsadi OTM-ga kirish imtihonidan muvaffaqiyatli o'tish emas, balki, yuqorida aytib o'tilganiday, bolaning til qobiliyatini ri-

vojlantirish. Rivojlangan til qobiliyati aynan nima ekanligi, u qanday talablarga javob berishi kerakligi haqida esa aniq belgilangan ma'lumot yo'q. To'g'ri, davlat ta'lim standart-ti, u asosdagi malaka talablari har bir fan doirasida ishlab chiqilgan, ammo jamiyatda qandaydir ishga kirishda til qobiliyatiga qo'yiladigan talab aniq belgilab qo'yilmagan. Maktabni bitirgan bolalar ona tili qobiliyatining rivojlan-ganlik darajasi mavhum qolsa-da, oliy ta'lim muassasala-riga kiruvchilarning grammatik bilimiga qo'yilgan talab nisbatan aniq: maktab darsliklarida aytib o'tilgan har bir termin va tushunchani bilishi shart. Mana shu holat o'quv maqsadining aniq belgilanishi ta'limning samarali bo'lishi-ga olib kelishiga misol bo'la oladi, ya'ni kirish imtihoniga tayyorlash degan aniq maqsad borligi jamiyatda maktabda-gi ona tili darsidan repetitor yoki o'quv markazidagi dars ustunroq ko'rilishiga olib keldi.

Yuqoridagi sanalgan uch muhim jihatdan biri o'quvchi-ning ta'lim jarayoniga yondashuvidir. Yaxshi deb topilgan o'qituvchining faoliyati samarali kechishida o'quvchining ta'lim jarayonidan kutilayotgan natijaga jiddiy yondashu-vi muhim omil sifatida tilga olinayapti. Qanchalik yaxshi o'qituvchi bo'lmasin, o'quvchi ta'lim jarayoniga jiddiy yondashmas ekan, bu jarayon samara bermaydi.

Nazariy-falsafiy konsepsiya. Til ta'limi asosidagi keyingi konsepsiya nazariy-falsafiy konsepsiya. Nazari-yaga asoslangan yondashuvga ko'ra, metodlar nazariya va tafakkurga tayanib aniqlanadi, ularni qo'llab-quvvatlash uchun empirik tekshiruvdan ko'ra tizimli va ma'lum ta-moyillarga asoslangan tafakkur qo'llaniladi. Boshqacha aytganda, metodlarni asoslashda qandaydir tajriba, sinovlar emas, balki mantiqiy dalillardan foydalaniladi.

Masalan, til o'qitishdagi kommunikativ yondashuv 60-yillarda o'quv materiallari, o'quv dasturlari va o'qitish

usullarida yetakchilik qilgan grammatikaga asoslangan yondashuvga reaksiya sifatida paydo bo'lgan. Kommunikativ til ta'limi tarafdorlari grammatikaga asoslangan yondashuvlar asosida lingvistik va pedagogik nazariyaning nomuvofiqligini tanqid qilish orqali kommunikativ yondashuv grammatikaga asoslangan yondashuvdan ustunligini ko'rsatib berganlar.

“Kommunikativ” o'qitish usullari va materiallari qabul qilingan bo'lsa, o'qitish yanada muvaffaqiyatli bo'lganligini isbotlovchi har qancha dalil keltirish mumkin, ammo mazkur yondashuvning samarali yondashuv ekanligini asoslash uchun nazariyaning o'zi yetarli deb hisoblandi.

Qadriyatlariga asoslangan konsepsiya. Til o'qitishda tayinlanadigan navbatdagi konsepsiya qadriyatlariga asoslangan konsepsiya deb nomlanadi. Til o'qitish nazariyasi o'qituvchilar, o'rganuvchilar, sinfxonalar, jamiyatda ta'limning ahamiyati haqidagi qadriyatlar asosida yaratiladi. Til o'qitishdagi turli qarash tarafdorlari o'zlarining takliflarini asoslashda asosan ta'lim yoki ijtimoiy ahamiyatga ega tizimlarga murojaat qiladilar. Til o'rganishdagi qadriyatlariga asoslangan yondashuvni aks ettiruvchi “jamoaviy o'qitish”, “gumanistik yondashuvlar”, “o'quvchilarga yo'naltirilgan o'quv rejasi” kabilar mavjud. Jamoaviy o'qitish o'qituvchilarning jamoa bo'lib ishlashini nazarda tutadi. O'qituvchilar hamkasblari bilan birgalikda ishlashi har qanday bosqichda yaxshi natija berishi va bu yondashuv o'qituvchilar uchun ham, o'quvchilar uchun ham foydaliligi kuzatilgan.

Tilni o'qitishdagi gumanistik yondashuvlar deganda ta'lim vositasida insoniy qadriyatlarining shakllantirilishi, o'z-o'zini anglash va boshqalarni anglash, insonning his-tuyg'ulari va hissiyotlariga e'tiborini rivojlantirishga urg'u beriladi.

“O'quvchilarga yo'naltirilgan o'quv rejasi” o'quvchilar o'z-o'zini boshqara oladi va mas'uliyatli qaror qabul qila oladi, degan ishonchga asoslangan. Til o'qitish dasturlari va ularda ishlaydigan o'qituvchilar o'quvchilarga samarali ta'lim strategiyalarini taqdim etishlari, o'quvchilarga o'zlariga mos usullarini aniqlashlarida yordam berishlari, o'quv dasturlarini muhokama qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarini rivojlantirishlari, o'quvchilarni o'z oldiga maqsad qo'yishlari, vaqtni to'g'ri rejalashtirish va o'zini o'zi baholash ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam berishlari kerak.

Badiiy-amaliy konsepsiya. Ta'limni kontseptualashtirishning yana bir usuli – bu san'at yoki ijodkorlik va o'qituvchining individual mahorati va shaxsiga bog'liq bo'lgan narsa sifatida qarashdir. Yaxshi o'qitish bu ta'lim jarayoniga ixtiro sifatida qarash va uni shaxsiylashtirishdir. Yaxshi o'qituvchi – bu vaziyatning ehtiyojlari va imkoniyatlarini baholaydigan, ushbu vaziyatga mos amaliyotlarni yaratadigan va ishlatadigan kishi².

O'qitishga badiiy-amaliy yondashuv o'qituvchini u ta'lim jarayonida qo'llaydigan shaxsiy xususiyatlarining o'ziga xos majmui sifatida talqin qiladi.

O'qitishning umumiy usullari yo'q; aksincha, o'qituvchilar o'zlarini mutaxassis sifatida rivojlantirishga imkon beradigan o'qitish usullarini ishlab chiqishlari kerak. Yaxshi o'qituvchi vaziyatni tahlil qiladigan, muayyan sinf sharoitlariga qarab turli xil imkoniyatlar mavjudligini anglagan va ma'lum usulning natijasi kutilgandek bo'lmaganda alternativ usulni qo'llay oladigan kishi sifatida ko'riladi. Bu turli xil o'qitish usullari va ulardan qanday foydalanish to'g'risida bilishning ahamiyatini rad etmaydi, ammo bitta o'qitish uslubiga sodiqlik o'qituvchining o'qituvchi sifatida o'zini to'la namoyon qilishiga xalaqit berishi mumkinligini anglatadi.

²Zaborik, J.A. (1986). Acquiring teaching skills. Journal of Teacher Education (March-April), 21-25.

Mazkur konsepsiyalar ta'lim nazariyasiga asos bo'luvchi nazariyalardir. Ularning birortasi mana shu turdagi darsga asos bo'ladi deb aytish noto'g'ri. Bitta darsda ularning har birining ma'lum ulushi bor. Har qanday hodisa yoki organizmni o'rganish, chuqurroq tahlil qilish uchun uni tashkilotuvchi qismlarga bo'lib o'rganilishi hammamiz kuzatgan va amalda qo'llagan holat. Mazkur konsepsiyalar ham xuddi shunday: ta'lim jarayoni murakkab hodisa, u juda ko'p omillarga tayanadi; ularni yaxshiroq tushunish, tahlil qilish va rivojlantirish uchun bir-biridan farqli xususiyatlarni tushunishga intilish natijasidir.

Mavzu yuzasidan tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Richards, J. (2002) Theories of Teaching in Language Teaching. In *Methodology in Language Teaching*. Cambridge University Press. Pp. 19-26.
2. Zahorik, J.A. (1986). Acquiring teaching skills. *Journal of Teacher Education* (March-April), 21-25.

Mavzuni mustahkamlash uchun savollar

1. Til o'qitishdagi nazariyalar qanday konsepsiyalarga asoslanadi?
2. O'rganishga oid tamoyillarni ta'lim jarayoniga tatbiq qilish qaysi konsepsiya tarkibiga kiradi?
3. Audiolingvalizm metodining shakllanishiga o'rganishga oid qaysi tamoyilning tatbiqi sabab bo'lgan?
4. Ilmiy-tadqiqiy konsepsiyaning mohiyati nimada?
5. Til o'qitishda kommunikativ yondashuv qaysi konsepsiyaga misol bo'la oladi? Nima uchun?
6. Ta'lim jarayonida qanday qadriyatlar ahamiyatli?
7. Qadriyatlarga asoslangan konsepsiya til o'qitishning qaysi jihatlarini belgilab beradi?
8. Badiiy-amaliy konsepsiyaning mohiyati nimada?

MUNDARIJA

Kirish.....	3
I. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanining til ta'limiga oid fanlar moduli bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlarini o'tish.....	5
1-mavzu. Til o'qitish nazariyalari	5
2-mavzu. Til o'qitish metodlarining tanqidiy tahlili	13
3-mavzu. "Postmetod" ta'lim tushunchasi va uning tamoyillari	21
4-mavzu. O'rganish imkoniyatlari va strategiyalari	26
5-mavzu. Ta'lim aktlari monitoringi	29
II. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanining til ta'limiga oid fanlar moduli bo'yicha amaliy mashg'ulotlarini o'tish.....	33
6-mavzu. O'qish, yozish, tinglash va gapirish malakalarini shakllantirish	34
7-mavzu. Til ta'limi va til standarti masalasi	60
8-mavzu. Lingvistik bilimni kontekstda berish.....	64
III. "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining til ta'limiga oid modulidan nazorat ishi olish uchun tavsiyalar.....	85
Glossariy	89
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati	93

IRODA AZIMOVA ALISHEROVNA

**MAXSUS FANLARNI
O‘QITISH METODIKASI**

(Til ta'limiga oid fanlar moduli)

Uslubiy qo‘llanma

«HILOL-NASHR» nashriyoti
Toshkent — 2020

Muharrir: *Yorqinjon Haydarov*
Sahifalovchi: *Habibulloh Shukrulloh*
Musahhih: *Zulfiya Rashidova*

Nashr litsenziyasi № AI 235, 13.02.2013-yil.
Bosishga ruxsat etildi 14.01.2020. Bichimi 84x108 ^{1/32}.
Times New Roman garniturası. Ofset bosma. Bosma tabog‘i 6.
Shartli bosma tabog‘i 5,40. Adadi 300 nusxa. Buyurtma № 119.

“MUHARRIR NASHRIYOTI” MЧЖ bosmaхонасида chop etildi.
Toshkent шахри, Сўгалли ота 5 уй.